

ВИЗНАЧЕННЯ ЕФЕКТИВНИХ КОРМІВ ДЛЯ ГОДІВЛІ ЗЕБРОВИХ АМАДИН (*TAENIOPYGIA GUTTATA* VIEILLOT, 1817)

Лупай О.Ю., Валюх М.Ю.

Полтавський обласний еколого-натуралістичний центр учнівської молоді

Серед декоративних птахів — домашніх улюбленців особливою популярністю користуються зеброві амадини (*Taeniopygia guttata* Vieillot, 1817), які належать до родини в'юркові ткачики (Estrildidae). Ці птахи родом із тропіків. Їх яскравий окрас оперення приваблює багатьох любителів птахів. Завдяки йому, амадини виглядають досить ефектно і екзотично. До того ж, вони дуже рухливі й легко звикають до людей, і при гарному ставленні починають їм довіряти. Але співають амадини, не дуже добре. Звуки, які вони видають, нагадують свист, дзижчання, щебетання, бурчання і навіть шипіння. Однак цей недолік із лишком компенсується екстер'єром і дружелюбністю птахів, а також їх невибагливістю в догляді [2].

Оскільки загальний стан птахів і їх поведінка залежать у цілому від умов утримання та годівлі, то метою проведеного нами дослідження у межах виконання науково-дослідної роботи було з'ясування стану забезпечення кормами екзотичних птахів і визначення оптимальної зерноsumіші для них. Із цією метою нами було проведено порівняння раціонів годівлі амадин у різних зоопарках, проведено огляд ситуації та збір інформаційного матеріалу щодо наявності кормосумішей для зебрових амадин в умовах м. Полтава, розроблено практичні рекомендації щодо оптимальної годівлі зебрових амадин.

Із метою одержання інформації про асортимент основних зерноsumішей для зебрових амадин на ринку Полтави нами восени 2016 року відвідано 11 торговельних точок міста (ЗооДоктор (вул.Черновола), зоомагазин «Фламініго» (вул. Фрунзе), мережа магазинів зоо-маркет «MASTERZOO», магазин «Зоосвіт», зоомагазин (вул. Героїв Чорнобильців) і пташиний базар. У результаті систематизації отриманої інформації нами встановлено, що на ринку Полтави переважають такі корма для амадин: коктейль «Екзотик» ТОВ «НВП «Сузір'я» м. Харків; зерноsumіші «Канарка» повноцінний вітамінізований корм для канарок і екзотичних птахів ТОВ «НВП «Сузір'я» м. Харків; зерноsumіші «Трель» ПП Дубиневич, торгова марка «Престиж» м. Миколаїв вітамінізований натуральний корм для співочих та декоративних птахів; Prestige Tropical Finches виробник Бельгія. Корм для амадин; зерноsumіші «Наш корм» для амадин ПП Гриневський, фірма «Лорі» м. Рівне повнораціонний вітамінізований корм для амадин; «Корм для екзотических птиц» Premium Menu Exotis — Vitakraft.

У кожній торговій точці визначалися корма, які мають найбільший попит і встановлювалося, яка частка ринку займається ними. Дані отримані під час дослідження є такими: Коктейль «Екзотик» — 25,7%, Зерноsumіш «Канарка» — 23,1%, Зерноsumіш «Трель» — 18%, Корм для амадин Prestige Tropical Finches — 10,3%, Зерноsumіш «Наш корм» для амадин — 10,3%, «Корм для екзотических птиц» Premium Menu

Exotis-Vitakraft — 7%, інші корма — 5,6%. Встановлено, що основна частка ринку кормів міста Полтави — це зерноsumіші, які виготовлені у м. Харків, це пояснюється тим, що у Полтаві відсутні конкуренти — підприємства, які б створили корм для декоративних птахів і ринок вільний, а також доступністю цих кормів за ціною.

Для вивчення складу зерноsumішей, що мають найбільший попит на ринку, нами відбиралося по 10 г з кожної досліджуваної зерноsumіші різних виробників, за результатами чого проведено аналіз. Під час дослідження нами визначались такі показники: наявність чи відсутність компонентів, які зазначені на етикетці; процентне співвідношення зерна різних видів; наявність можливих домішок.

У ході дослідження якості зразків зерноsumішей встановлено, що: зразок №1 Коктейль «Екзотик» у своєму складі має значну частку канаркового насіння і проса, а чумиза відсутня і містить значну частку домішок, які не зазначені у складі, має найгіршу якість; зразок №2 зерноsumіш «Канарка» містить значну частку канаркового насіння і однакові частки проса, ячмінних пластівців і рапсу; зразок №3 зерноsumіш «Трель» має однакову частку проса, канаркового насіння, рапсу і меншу кількість вівсяних пластівців, льону, соняшнику, насіння лучних трав; зразок №4 зерноsumіш «Наш корм» у складі має найбільше проса — 60%, канаркове насіння — 15%, вівсянка і ріпак мають майже однакове процентне співвідношення — 10%, насіння лучних трав і рисові кульки — по 1%.

Одним із напрямів комплексного дослідження стало визначення економічних показників зазначених зразків кормів для зебрової амадини. Результати є такими: зразок №1: засвоюваність корму також невисока — 36%, ціна за зерноsumіш найнижча — 20 грн., рентабельність найвища при цьому птахи погано засвоюють корма і вживають не всі складові; зразок №2: засвоюваність кормів вища, але раціон містить складові, які птахи не споживають, витрати на корма найвищі, тому рентабельність найнижча зі всіх — 93%; зразок №3 — зерноsumіш засвоюється на 43%, витрати на рік на птаха — 264 грн. (це середній показник), рентабельність складає 95%; зразок №4 — зерноsumіш, яка засвоюється на 66%, витрати на рік на одного птаха складають — 258 грн. (не високий показник), рентабельність висока — 97%. Нами встановлено, що найбільш оптимальною із готових зерноsumішей в економічному відношенні для використання є зразок №4 зерноsumіш «Наш корм».

Опрацювавши кормові раціони було встановлено той факт, що птахи із запропонованих кормів споживають переважно просо, все інше насіння залишається частково або не спожитим через такі причини: насіння суріпки у деяких раціонах складає 40%, рапс птахи можуть не вживати в зв'язку з гірчинкою, тому його необхідно прокип'ячувати у підсолодженій воді (0,5склянки рапсу, 1 чайна ложка цукру, 1 склянка води) 3-4 хв. [1]. Та перед тим, як його кип'ятити, необхідно дрібне насіння вилучати із всієї зерноsumіші, а це зовсім не зручно; насіння соняшника, вівса занадто велике для споживання дрібними птахами, тому вони його не їдять; рисові кульки, які були запропоновані в зерноsumіші «Наш корм» амадини теж не споживалися.

Пропонуємо розглянути варіант створення власної зерносуміші із кормів, які пропонують на пташиному ринку від фермерів: просо біле (основний корм для амадин), червоне, чумиза в колосках, сенегальське просо (чумиза біла). Складаючи зерносуміш за основу нами взято раціон А.І. Рахманова [3].

Придбавши, складові раціону (просо, канаркове насіння, ріпак, насіння лучних трав) витратили коштів: суміш проса 600 г — 10 грн.; ганаркове насіння 150 г — 12 грн.; рапс 100 г — 2,4 грн.; насіння лучних трав 150 г — 1,8 грн.; всього на 1 кг корму витратили 26,2 грн.

Отримані дані вказують, що засвоюваність такого корму складає — 86%, витрати на рік на одного птаха — 224,57 грн. Рентабельність утримання пари амадин буде складати 160%. Для здешевлення раціону утримання зебрових амадин кормову зерносуміш рекомендуємо збирати зі складових, які придбали на пташиному ринку. У цьому випадку рентабельність утримання птахів і засвоєння ними кормів буде найвищою. До того ж, у періоди линяння птахів, насиджування кладки, вигодовування пташенят та ін. рекомендуємо у зерносуміші додавати необхідні вітаміни.

Література

1. Голлманн Б. Амадини (Домашние животные). Содержание и уход / Б. Голлманн. — М. : Издательство: АСТ, 2009 — 146 с.
2. Коровин Р. и др. Советы птицеводам / Р. Коровин и др. — К. : Урожай, 1997. — 413 с.
3. Рахманов А.И. Певчие декоративные птицы / А.И.Рахманов // Урожай. — 1995. — С.120-139, 146-153.

РІДКІСНІ ВИДИ ФЛОРИ ОКОЛИЦЬ МІСТА КАРЛІВКА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Орлова Л. Д., Новікова К. О.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Головною причиною появи рідкісних і зникаючих видів флори України і, зокрема, Полтавської області, є антропогенний тиск, який проявляється в основному внаслідок порушення умов місцезростання, що спричинено осушуванням боліт, розорюванням заплавл та степових ділянок, вирубуванням лісів, відкритою розробкою корисних копалин [1-3]. Немало серед охоронюваної флори Полтавщини і лучних представників.

Під час дослідження заплави басейну р. Орчик в околицях м. Карлівка Полтавської області нами знайдено охоронювані представники флори. Метою роботи було встановлення чисельності популяції рідкісних видів рослин в умовах господарського користування цих лучних травостоїв, які раніше не вивчалися.

На досліджуваній території нами виявлені чотири охоронювані представники — шафран сітчастий (*Crocus reticulates* Stev. ex Adam.),